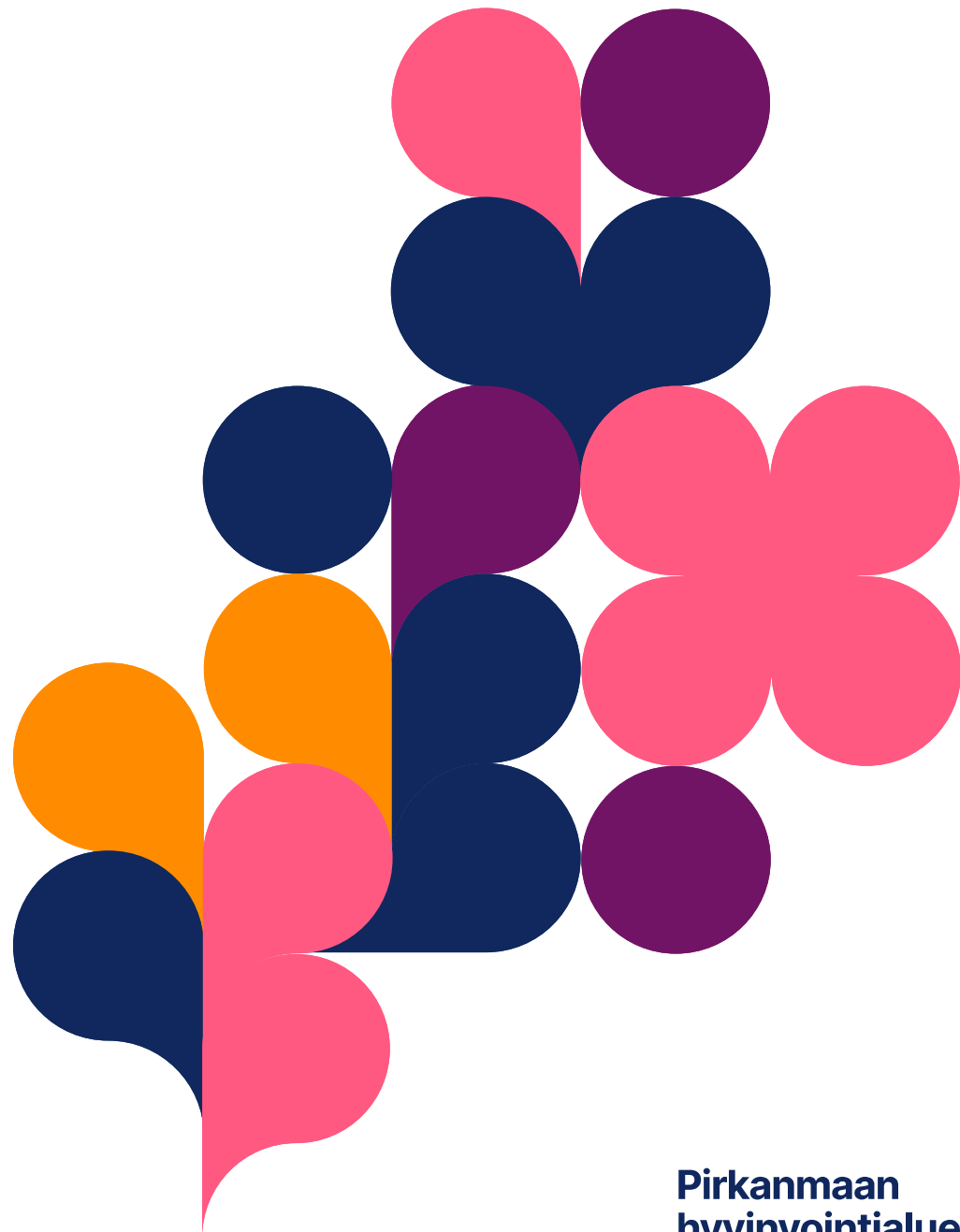

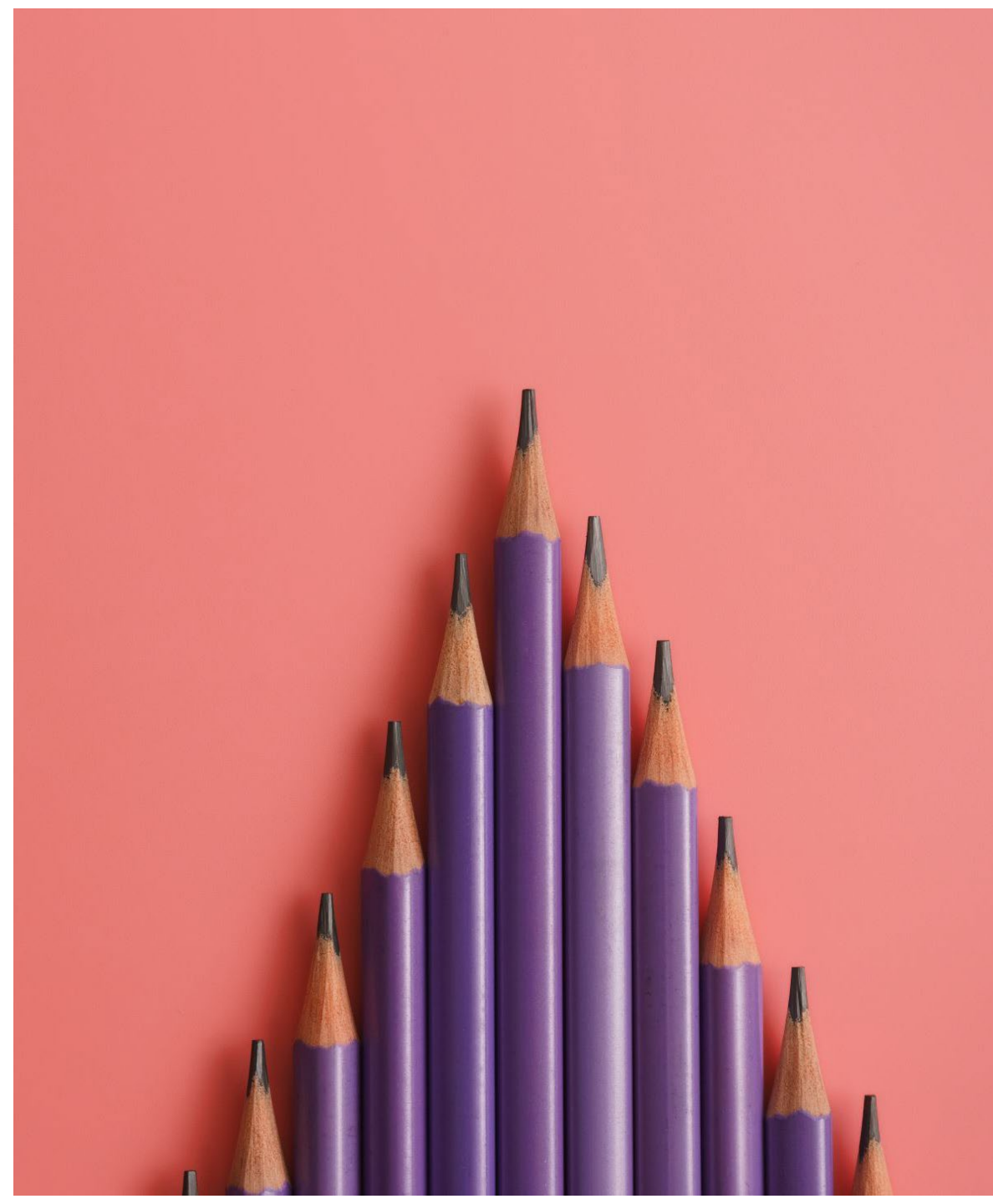
Avustustoiminnan yleiset periaatteet –asiakirjan päivitys 2026

21.9.2026

Johanna Sola

Noora Salminen

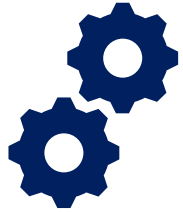

Taustaa päivitykselle

- Avustusvalmistelussa on havaittu tarve avustustoiminnan yleisten periaatteiden jatkokehittämiselle.
- Kehittämistä varten toteutettiin järjestöavustuskokonaisuutta koskenut kysely sekä järjestöyhteistyöryhmälle että Pirhan järjestöyhteistyön sisäiselle verkostolle.
- Kyselyn koonti esitettiin järjestöyhteistyöryhmälle 26.3.2026, jolloin ryhmällä oli vielä mahdollisuus kommentoida asiaa.
- Vastauksia on hyödynnetty soveltuvin osin osana kehittämistä.

Kyselyssä esiin nousseita vahvuuksia

Hakeminen ja ohjeistus ovat pääosin selkeitä ja sähköinen prosessi toimii hyvin

Hakulomakkeet koetaan toimiviksi, ohjeet ovat ymmärrettäviä ja avustuskokonaisuuksien erot pääosin helposti hahmotettavia.

Vuoropuhelu ja saavutettavuus koetaan vahvuudeksi

Pirhan järjestö- ja osallisuuskoordinaatio on tavoitettavissa, kumppanuuskeskustelut on koettu hyödyllisinä ja järjestöjen osallistamista avustusmallin kehittämiseen pidetään hyvänä asiana.

Eri kokoisilla ja eri tyyppisillä toimijoilla on mahdollisuus hakea avustusta

Avustuskategoriat kattavat monenlaisia tarpeita. Uudet avustuskokonaisuudet sekä mahdollisuus saada avustusta myös uusiin avauksiin saivat kiitosta.

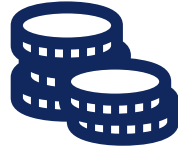
Kyselyssä esiin nousseita kehittämistoiveita

Aikataulun aikaistaminen

Avustushaun ja päätösten toivotaan tulevan nykyistä aikaisemmin, jotta järjestöjen toimintaa ja taloutta voidaan suunnitella paremmin. Helmikuulle ajoittuvat päätökset tekevät alkuvuodesta järjestöille epävarman.

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Pidemmät avustusjaksot

Pidempää, 2–3 vuoden avustuksia toivotaan, jotta toiminta olisi vakaampaa ja raportointi vähemmän kuormittavaa.

Prosessin keventäminen ja yhdenmukaistaminen

Hakemukset ja raportointi koetaan raskaiksi erityisesti pienille, vapaaehtoisvoimin toimiville yhdistyksille. STEA-yhteensopiva raportointi, kevyemmät käytännöt pienille avustuksille ja perustietojen kertaluonteinen tallentaminen helpottaisivat työtä.

Selkeämpi ja tasapuolisempi avustusmalli

Mallilta toivotaan ymmärrettävyyttä ja läpinäkyvyyttä. Myös avustussummien riittämättömyys, alueellisen laajuuden haasteet sekä kumppanuus- ja yleisavustusten välinen suhde nousivat esiin.

Asiakirjaan tehtyt päivitykset 1/3

- Tarkennus kappaleeseen "Alkusanat": Avustuksia voidaan myöntää rekisteröidyille yleishyödyllisille järjestöille, yhdistyksille ja säätiöille. Näihin toimijoihin viitataan yhteisnimityksellä järjestö.
- Asiakirjan rakennetta muutettiin. Myöntämisperusteita jaoteltiin hakijaa ja avustettavaa toimintaa koskeviin osioihin. Lisäksi lisättiin avustusten ulkopuolelle jäävää toimintaa koskeva osio.
- Avustusta myönnetään vähintään vuosi ennen hakua rekisteröityneille järjestöille. Tämä koskee nyt myös kohdeavustuksia.
- Aikaisemmin toiminnan tuli toteuttaa vähintään yhtä Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman painopistettä. Päivitetty muoto: Avustettavan toiminnan tulee tukea vähintään yhtä alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteisiin kuuluvaa tavoitetta.
- Jatkossa Pirkanmaan hyvinvointialue myöntää vain yleis- ja kohdeavustuksia. Aiemmin kumppanuus- ja yleisavustukset ovat eronneet toisistaan ainoastaan siten, että kumppanuusavustusta on voinut saada toimintaan, jonka perusrahoitus on tullut joko STEA:lta, ESR-hankerahoituksena tai muulta ministeriöltä. Lisäksi kumppanuusavustusta saaneiden kanssa on pidetty kumppanuuskeskustelut. (Kts. dia 8)

Asiakirjaan tehtyt päivitykset 2/3

- Avustusta ei myönnetä, jos toiminnalle ei nähdä hyvinvointialueen näkökulmasta tarvetta.
- Avustusta ei myönnetä yksinomaan virkistys- tai huvitoimintaan (esim. teatteri- ja konserttimatkat), ellei toiminta ole perustellusti osa tavoitteellista ja kohdennettua hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.
- Avustusten ulkopuolelle jäävät jatkossa myös merkkipäivien juhlallisuudet, velkojen korot tai lyhennykset, perintäkulut, alkoholikulut, jäsenmaksut, poistot sekä toimitilojen remontti- ja peruskorjauskulut.
- Avustuksen saajan pyydetään kertovan esimerkiksi toimintakertomuksessaan, nettisivuillaan tai toimintaa markkinoidessaan tiedon siitä, että toiminta on saanut hyvinvointialueelta avustusta sekä ilmoittavan avustetusta toiminnasta Lähellä.fi-palvelussa tai palvelutietovarannossa (PTV). Aiemmin tätä ei ole pyydetty.
- Avustuksen mahdollisesta keskeyttämisestä ja/tai takaisinperinnästä tehdään jatkossa sosiaali- ja terveystoimintajohtajan muutoksenhakukelpoinen päätös. Tähän saakka päätösvalta on ollut toimivaltaisella viranomaisella.

Asiakirjaan tehdyt päivitykset 3/3

- Lisäys kappaleeseen "Alkusanat": Yhteistyö hyvinvointialueen palvelujen kanssa ei muodosta vastikkeellista ostopalvelusuhdetta, vaan kyse on toiminnan yhteensovittamisesta ja täydentävyydestä ilman suoriteperusteista korvausta.
- Lisäys kappaleeseen "Käsittely": Hakemus käsitellään sen sisällön perusteella ja se voidaan tarvittaessa kohdentaa toiseen avustuslajiin.
- Lisäykset kappaleeseen "Avustusten käytön valvonta":
 - Avustuksen käytön tulee olla selkeästi jäljitettävissä kirjanpidosta ja siihen liittyvistä asiakirjoista.
 - Raportoinnissa tulee kuvata toiminnan toteutuksen lisäksi keskeiset tulokset ja vaikutukset suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Avustettavasta toiminnasta voidaan pyytää myös väliraporttia.
 - Avustusten käytön valvontaa voidaan kohdentaa myös riskiperusteisesti ottaen huomioon muun muassa avustuksen määrä, toiminnan luonne sekä aiemmat havaintoihin perustuvat seikat.
 - Takaisinperinnästä tehdään tarvittaessa sosiaali- ja terveysjohtajan muutoksenhakukelpoinen päätös.

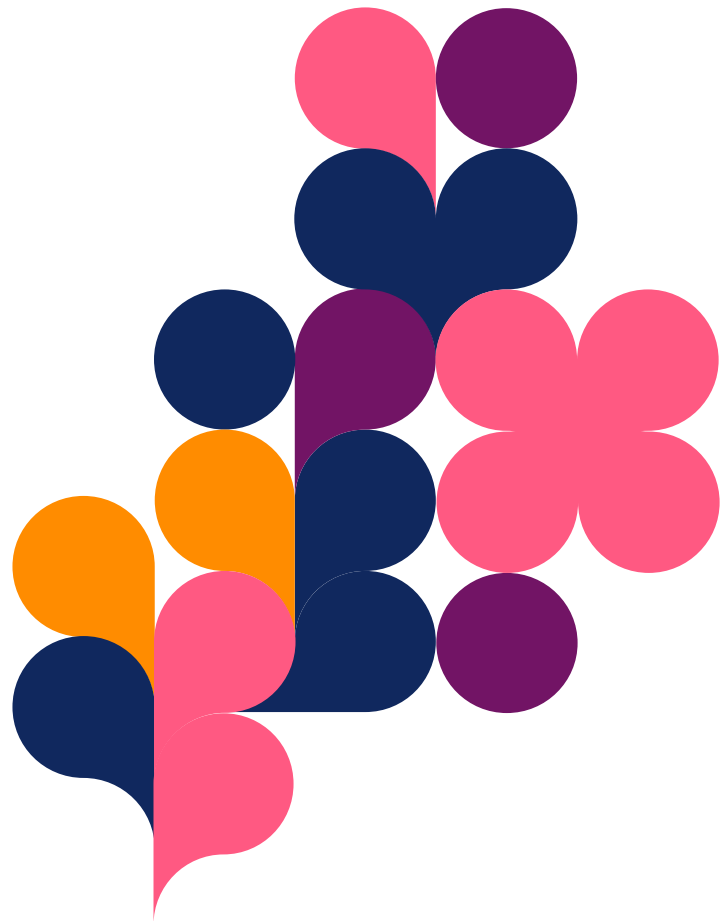
Yleisavustukset jatkossa

- **Yleisavustuksia** voidaan myöntää yhdistyksen tai yhteisön perustehtävän mukaiseen yleishyödylliseen toimintaan ja/tai innovatiiviseen toimintaan. Toiminnan tulee täyttää avustusten myöntämisperusteet.
- Pirkanmaan hyvinvointialue valitsee harkintansa mukaan yhteistyökeskusteluihin (ent. kumppanuuskeskustelut) järjestöt, joiden toiminta on hyvinvointialueen palveluiden tukemisen tai yhteistyön näkökulmasta erityisen merkittävää. Arvioinnissa huomioidaan muun muassa seuraavat tekijät:
 - Toiminnan puuttuminen huonontaa selkeästi kohderyhmän selviytymistä arjesta, ja
 - Toiminta on ammatillista, eikä hyvinvointialue itse tuota vastaavaa palvelua lainkaan tai riittävästi, ja
 - Toimintaa toteutetaan/tullaan toteuttamaan tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- Yhteistyökeskustelu voidaan Pirkanmaan hyvinvointialueen aloitteesta käydä myös muissa kuin yllämainituissa tilanteissa.

Pisteytysmalli

- Yleisavustusten myöntämisen arvioinnin tukena hyödynnetään jatkossa pisteytysmallia. Pisteytysmalli tuo näkyväksi osan kriteereistä, joiden avulla avustushakemuksia arvioidaan.
- Pisteytysmalli tukee avustushakemusten arviointia, mutta ei yksin ratkaise avustuspäätöstä, vaan päätöksenteossa huomioidaan kokonaisarviointi ja harkinta.
- Kaikille 5000 euroa ylittävillä avustushakemuksille lasketaan pisteet.
- Pisteytysmallia ei hyödynnetä kohdeavustushakemusten arvioinnissa.
- Pisteytysmallissa arvioidaan seuraavat asiat:
 - Tarvelähtöisyys ja palvelujen täydentäminen (0–4 p.),
 - Saavutettavuus ja alueellinen kattavuus (0–3 p.),
 - Onko selvitetty, toteuttavatko muut toimijat hyvinvointialueella samalle kohderyhmälle vastaavaa toimintaa, johon myös haetaan Pirhan avustusta? (0–3 p.)
 - Avustettavan toiminnan tavoitteellisuus ja seuranta (0-2 p.)

Yhteystiedot

Johanna Sola,
johanna.sola@pirha.fi

Noora Salminen,
noora.e.salminen@pirha.fi

